

Strokovna konferenca CIPRE o vlogi NVO

CIPRA je sklenila, da bo ob 50-letnici delovanja in v mednarodnem letu gora za temo letošnje strokovne konference izbrala vlogo nevladnih organizacij (NVO) v gorskih območjih. Konferenca bo potekala od 12. do 14. septembra v Schaanu v Lihtenštajnu..... [Več na strani 1](#)

Zasnova trajnostnega razvoja za Alpski Ren

Mednarodna vladna komisija za Alpski Ren (IRKA) kot skupna programska platforma vlad švicarskih kantonov Graubünden in Sankt Gallen, Lihtenštajna in avstrijske zvezne dežele Vorarlberg ter Mednarodna regulacija Rena (IRR) sta sprožili pobudo za določitev osnov trajnostnega razvoja za Alpski Ren..... [Več na strani 2](#)

„Umetniška akcija“ ob letu gora

Turistični podjetniki iz južnotirolskega kraja S. Vigilio di Marebbe (St. Vigil) so skupaj z nekim nemškim umetnikom pred kratkim napovedali, da bodo več sto metrov visoko steno gore Neunerkofel v Narodnem parku Fanes-Sennes-Prags ovili z zlatim trakom, dolgim okrog 200 metrov in širokim okrog 80 centimetrov..... [Več na strani 3](#)

Strokovna konferenca CIPRE o vlogi NVO

CIPRA je sklenila, da bo ob 50-letnici delovanja in v mednarodnem letu gora za temo letošnje strokovne konference izbrala vlogo nevladnih organizacij (NVO) v gorskih območjih. Konferenca bo potekala od 12. do 14. septembra v Schaanu v Lihtenštajnu. Danes je v CIPRI zbranih več kot sto združenj in organizacij kakor tudi vladnih organizacij, kot so francoski narodni parki ali pa avstrijske zvezne dežele.

Vloga NVO je v naši družbi vedno pomembnejša. O verodostojnosti nevladnih organizacij in priznanju njihove vloge kot predstavnikov civilne družbe nekateri še vedno dvomijo, vendar raziskave javnega mnenja v Evropi kažejo, da prebivalstvo nevladnim organizacijam zaupa: te namreč poskušajo postati zastopnik njihovih interesov, ne da bi jih pri tem vodila miselnost „kratkoročnega zaslužkarstva“. NVO poskušajo javnost obveščati o problemih, ki so za gospodarstvo včasih neprijetni in moteči, družbi pa lahko dolgoročno škodijo. Na konferenci bodo udeleženci obravnavali tudi način delovanja nevladnih organizacij, pomanjkanje človeških virov, možnosti, ki jih imajo NVO v procesih odločanja, in njihove pravice, ki izhajajo iz mednarodnih sporazumov ter nacionalne zakonodaje.

Predstavniki nevladnih organizacij bodo pojasnili, kako vidijo sebe in svojo vlogo v družbi. Prav tako bo tema dnevnega reda sodelovanje med nevladnimi organizacijami in državnimi ustanovami, kot je npr. uprava na državni, regionalni in lokalni ravni. NVO iz Osrednje Azije in Južne Amerike bodo predstavile svoj vsakdanjik in težave, s katerimi se soočajo.

Da bi lahko ponazorili vsestranskost področij, na katerih so prisotne NVO, bo organiziran t.i. odprti prostor z organizacijami iz različnih držav, ki so dejavne na področjih, kot so varstvo okolja, promet, krajina, energija, kultura, kmetijstvo itd. Skupen nastop bo tako tudi priložnost za medsebojna srečanja in izmenjavo informacij in pogledov.

Istočasno bo v okviru LIHGA, razstave lihtenštajnske industrije, trgovine in obrti, ki jo v Schaanu pripravijo vsako drugo leto in ki privabi okrog 30.000 obiskovalcev, na ogled tudi razstava „Krasni novi alpski svet“. Udeleženci Ciprine konference so vabljeni, da obišejo razstavo v soboto.

Organizacijo konference je prevzela CIPRA-Lihtenštajn. V ta namen je zagotovljena finančna pomoč, ki jo je država Lihtenštajn odobrila ob mednarodnem letu gora. Aktualni program in prijavnica sta objavljena tudi na spletnem naslovu <http://www.cipra.org>.

Vsebina

Strokovna konferenca CIPRE o vlogi NVO.....	1
Napad na ovce.....	2
Zasnova trajnostnega razvoja za Alpski Ren.....	2
Mednarodni tečaji „Človek in naravne nesreče“.....	2
„Umetniška akcija“ ob letu gora.....	3
Program za prihodnost gozda.....	3
Raziskava DELPHI: pomen in izvajanje protokola o gorskem gozdu	3
Sklenjen dogovor med Avstrijskim planinskim društvom in Narodnim parkom Visoke Ture.....	3
O tem in onem.....	4
Prireditve.....	4

Napad na ovce

Na območju departmaja Isère v francoskih severnih Alpah je bilo od srede junija poklanih že 80 ovac. Glavni "osumljenec" je volk. V francoskih Alpah imajo 450 psov, ki jih uporabljajo za varovanje in obrambo čred; leta 2000 so bila tako v okviru programa LIFE zagotovljena finančna sredstva za 26 psov, prav tako pa tudi za pomožne pastirje, ki so 217 delovnih mesecev opravljali dodatno delo zaradi prisotnosti volka na tem območju. Napadov divjih zveri na črede ovac na območju Isère, ki jih varujejo pastirski psi, letos ni bilo.

V Gornjem Valaisu je bilo v zadnjih dveh tednih na območju Simplona pobitih najmanj 19 ovac. Analiza DNK v izbljuvani hrani, ki je bila najdena na kraju prizorišča, ni pokazala, ali gre za volka ali psa, je 22. junija sporočil tiskovni urad kantona Valais.

Vir : TSR in TF1, 22.07.2002. Več na spletni strani : www.vs.ch (fr.).

Zasnova trajnostnega razvoja za Alpski Ren

Mednarodna vladna komisija za Alpski Ren (IRKA) kot skupna programska platforma vlad švicarskih kantonov Graubünden in Sankt Gallen, Lihtenštajna in avstrijske zvezne dežele Vorarlberg ter Mednarodna regulacija Rena (IRR) sta sprožili pobudo za določitev osnov trajnostnega razvoja za Alpski Ren.

Ugotovljene pomanjkljivosti, zlasti na okoljskem področju, pomen Rena za oskrbo s pitno vodo in energijo v celotni Renski dolini ter spremenjeni pogoji za varstvo pred visokimi vodami so bili odločilnega pomena za pripravo zasnove razvojnega programa za Alpski Ren v okviru programa Evropske unije INTERREG III, za katerega je v celoti predvideno 400.000 evrov. Projekt bo vodila IRKA.

Alpski Ren je 90 km dolg rečni odsek med sotočjem Prednjega in Zadnjega Rena v švicarskem kantonu Graubünden vse do izliva v Bodensko jezero. Njegovo povodje obsega več kot 6.000 km² in je že več generacij „vir življenja“ za sosednja območja. Odkar so na reki Ren začeli izvajati regulacijske ukrepe, so potrebe po vodi šestkrat večje, poraba energije pa se je povečala celo za dvajsetkrat. Velika konkurenca, ki vlada med različnimi vrstami rabe Rena in pripadajočimi površinami, izraža velik pomen trajnostnega razvoja: na enem mestu se tako srečujejo rekreacija, proizvodnja energije, oskrba s pitno in porabno vodo, raba kmetijstva in gozdarstva, življenjski prostor za številne rastlinske in živalske vrste in ne nazadnje tudi kulturni prostor za človeka. Za interdisciplinarni projekt so razpisi že v teku na celotnem območju Evropske unije. Prve rezultate in oddajo naročila lahko pričakujemo v letošnjem letu.

Nadaljnje informacije na spletni strani: <http://www.alpenrhein.net/> (nem.), <http://www.rivernet.org> (nem., fr.).

Vira: Vorarlberger Nachrichten (22.07.2002), vladni urad Zvezne dežele Vorarlberg

Mednarodni tečaji „Človek in naravne nesreče“

14. julija se je v avstrijskem Dornbirnu na mednarodnem simpoziju International Association of Geomorphologists (IAG) zbralo 110 strokovnjakov s tega področja iz Azije, Južne Amerike, Nove Zelandije in Evrope. Tema predavanj in predstavitev posterjev je bil odnos med človekom in gorskim okoljem. Poleg klasičnih fizikalnih dejavnikov so nekateri strokovnjaki v svojih raziskavah pri vrednotenju naravnih nesreč in analizi katastrofalnih dogodkov kot bistven dejavnik dodali oz. upoštevali še vlogo človeka in o tem tudi sprožili razpravo. Teden dni pred začetkom simpozija je bila organizirana Unescova poletna šola na območju severnih Alp in sosednjega alpskega predgorja. Udeležilo se jo je več kot 30 strokovnjakov in študentov, pripadnikov 11 narodov, in obravnavalo vprašanja o razvoju in izvoru krajine. V eni od ključnih severnoalpskih regij je nato pod pokroviteljstvom CERG (Centre Européen sur les Risques Geomorphologiques pri Svetu Evrope v Strassbourgu) potekal enotedenski intenzivni tečaj, kjer je bila osrednja pozornost posvečena naravnim nesrečam in nevarnostim, ki jih le-te povzročajo, in s katerim so strokovnjaki Research Foundation for Alpine and Subalpine Environments (RFASE) iz Amsterdama ter avstrijske organizacije Vorarlberger Naturschau sklenili svoje dejavnosti.

Povezavi: <http://www.geomorph.org/sp/arch/0702school.html> (ang.), <http://www.europarisks.coe.int/cerg50.htm> (fr., ang.)

Vir: sporočila za medije Vorarlberger Naturschau, G.H.

Hiša na potovanju
(Baderalpe, Sibratsgfall / A)

© www.naturschau.at, Walter Bauer

„Umetniška akcija“ ob letu gora

Turistični podjetniki iz južnotirolskega kraja S. Vigilio di Marebbe (St. Vigil) so skupaj z nekim nemškim umetnikom pred kratkim napovedali, da bodo več sto metrov visoko steno gore Neunerkofel v Narodnem parku Fanes-Sennes-Prags ovili z zlatim trakom, dolgim okrog 200 metrov in širokim okrog 80 centimetrov. Trak naj bi spominjal na zlate lase mitološkega bitja Dolasila, ki ga poznajo v Dolomitih, hkrati pa „povečal vrednost mednarodnemu letu gora“.

Nameravani projekt so ostro napadli posamezniki in številne organizacije, ki so prepričane, da se pojem „letu gora“ izrablja, izgubil pa bo tudi svoj prvotni namen, če se bodo v njegovem imenu izvajale dejavnosti take vrste.

Deželna vlada je projekt že ustavila, saj bi bil to v nasprotnem primeru absolutno precedenčni primer na Južnem Tirolskem. Turistični delavci iz S. Vigilia so že napovedali novo akcijo, s katero nameravajo počastiti letošnje slavnostno leto.

Vir: Krovno združenje za varstvo narave in okolja (Dachverband für Natur- und Umweltschutz)/ CIPRA-Južna Tirolska

Program za prihodnost gozda

Gozdarstvo se danes sooča z vedno številnejšimi in kompleksnejšimi zahtevami. Da bi jim bilo lahko zadoščeno v čim večji meri, je švicarski Zvezni urad za okolje, gozd in krajino (BUWAL) sedaj zadolžen za pripravo nacionalnega gozdnega programa, pri čemer bodo sodelovali tudi zastopniki interesov gozdnega sektorja, pa tudi vseh drugih sektorjev, ki so povezani s temi vprašanji. Gre za politični akcijski program, ki opisuje razvoj švicarskega gozda v prihodnje, določa konkretne cilje, ukrepe in instrumente za izvajanje ter oblikuje izhodišče za prihodnjo gozdno politiko švicarske države.

Ustanovljene so bile delovne skupine, ki obravnavajo različne ključne teme: ogrožanje gozda zaradi vnosa škodljivih snovi in porušenega krogotoka hranilnih snovi, zaradi objedanja divjadi, zaradi insektov, npr. lubadarja; intenzivnejša raba lesa; ohranjanje biotske raznovrstnosti pri živalih in rastlinah; pomen varovalnega gozda zlasti na območju Alp; socialne in gospodarske funkcije gozda (dohodek lastnikov gozdov, rekreativna funkcija gozdov, usposabljanje strokovnega osebja na področju gozdov). Vse informacije o gozdnem programu so objavljene na spletni strani <http://www.waldprogramm.ch> (nem., fr., it., ang.). Virtualni sprehod po gozdu s številnimi informacijami o gozdu na strani <http://www.lfi.ch/spaziergang> (nem., fr., it.).

Raziskava DELPHI: pomen in izvajanje protokola o gorskem gozdu

Dr. Herbert Scheiring, profesor na innsbruški univerzi, je po naročilu Zveznega ministrstva za kmetijstvo in gozdarstvo na Dunaju v okviru raziskave DELPHI opravil anketo o protokolu o gorskem gozdu. V anketi je sodelovalo 144 strokovnjakov iz Avstrije, Francije, Italije, Lihtenštajna, Nemčije, Slovenije in Švice, ki delujejo na različnih področjih, kot so gozdarske službe, varstvo narave, lastništvo gozdov in znanstveno raziskovanje. Največji pomen so strokovnjaki pripisali strokovnemu osebju (člen 2g), sledijo mu nadomestila za storitve, ki se opravljajo pri gospodarjenju z gorskimi gozdovi (drugi odstavek 11. člena; prvi odstavek 10. člena). Strokovnjaki pa si največ obetajo od izvajanja določbe o podlagah za načrtovanje (5. člen), medtem ko je določba o zmanjšanju imisij (člen 2a) pristala na zadnjem mestu.

Vir: Scheiring, Herbert: Bedeutung und Umsetzungswahrscheinlichkeit wichtiger Artikel des Bergwaldprotokolls in Staaten der Alpenkonvention (Pomen in verjetnost izvajanja pomembnih členov protokola o gorskem gozdu v državah podpisnicah Alpske konvencije), Zvezno ministrstvo za kmetijstvo in gospodarstvo ter Univerza v Innsbrucku, Dunaj, julij 2002, v nem., fr., it., sl.. E-naslov: herbert.scheiring@uibk.ac.at

Sklenjen dogovor med Avstrijskim planinskim društvom in Narodnim parkom Visoke Ture

16. julija 2002 so Narodni park Visoke Ture in Zvezna dežela Koroška na eni strani in Avstrijsko planinsko društvo (ÖAV) na drugi strani podpisali partnerski dogovor, ki predvideva tridesetletno sodelovanje, kar bo omogočilo nadaljnji razvoj narodnega parka v naslednjih tridesetih letih. Tako se je prvič zgodilo, da je društvo z državo sklenilo dogovor, ki bo urejal zadeve, povezane z narodnim parkom. Najpomembnejša področja delovanja so spodbujanje klasičnega alpinizma in planinskega turizma, ki bo skladen z zahtevami narodnega parka, usmerjanje in obveščanje obiskovalcev, spodbujanje raziskovalnih dejavnosti, ki so aplikativne narave in se nanašajo na določene teme, podpiranje dela z mladimi in okoljskega izobraževanja, izmenjava informacij med narodnim parkom in društvom, ki namerava dejavnosti pri odnosih z javnostmi na območju Narodnega parka Visoke Ture še okrepiti.

Vir: ÖAV

O tem in onem

Alpe na razpotju

Enrico Camanni, direktor revije *L'Alpe*, v svoji najnovejši knjigi *La nuova vita delle Alpi* (Novo življenje Alp) stvarno prikazuje trenutni položaj na območju Alp. Prepričan je, da so se Alpe danes znašle na razpotju: spremenile se bodo lahko v ravninsko provinco ali v celoti postale muzejski naravni park, lahko pa se odločijo za alternativni razvojni model, ki bo znal združiti zahteve varstva okolja z gospodarskimi pravili in tradicijo s sodobnostjo. Vir: pregled tiska založbe Bollati Boringhieri.

Alpski avtobus

Interesno združenje „Alpenbus“, ki združuje prevozna podjetja z območja Alp, zlasti iz Avstrije, Italije in Nemčije, je na domači strani <http://www.alpenbus-ig.com> objavilo zbirko vozniških redov in karto posameznih smeri. Pri večini podjetij so navedeni tudi domači spletni naslovi, dodatne povezave na spletne strani meteoroloških služb in planinskih društev pa predstavljajo pomoč pri načrtovanju prostočasnih dejavnosti.

Vir in informacije na spletni strani <http://www.alpenbus-ig.com> (nem.).

Narodni park Gesäuse

26. oktobra bodo Narodni park Gesäuse na avstrijskem Štajerskem uradno razglasili za mednarodno priznan narodni park. Prvi koraki za ustanovitev naravnega rezervata v Nizkih Turah so bili storjeni že pred tridesetimi leti. K najpomembnejšim izzivom sedanjega časa sodijo okolju prijazna raba tega območja v turistične namene in povezanost narave s krajino. Območje parka, veliko 12.500 hektarjev, obsega tudi več kot 40 hektarjev barij, gozdov ob lokah in mokrišč.

Vir: Der Standard (23.07.2002), Vorarlberger Nachrichten (23.07.2002)

Pred 50.000 leti – prvi ljudje v Alpah

V kantonu Valais organizirata muzej za arheologijo in naravoslovni muzej razstavo o poselitvi človeka v alpskem prostoru v prazgodovini. Ob tej priložnosti so izdali tudi publikacijo v nemškem in francoskem jeziku z naslovom *Prvi ljudje v Alpah: od l. 50.000 do 5.000 pr. Kr.* (Editions Payot, Lausanne et Musées cantonaux du Valais, Sion, 2002). Razstava je na ogled v starem zaporu v mestu Sion do 5. januarja 2003.

Žarišče Alpe - poletna akademija CIPRE 2002

Tudi letos bo CIPRA organizirala poletno akademijo Žarišče Alpe - že peto leto zapored. Vsa mesta za tritedenski osnovni tečaj so že zasedena, na voljo je še nekaj prostih mest za osrednji seminar, ki bo letos posvečen prometu v prostem času. Trajal bo tri dni, od 28. do 30. avgusta v Schaanu, zagotovljeno bo tudi prevajanje v francoskem, italijanskem in nemškem jeziku. Dopolnilni projektni del (delovni jezik bo nemščina), ki se ga lahko udeležijo udeleženci seminarja, bo potekal od 9. septembra do 4. oktobra v Kanderstegu in dolini Lötschental v kantonu Bern. Vsebina projekta: analiza trenutne ponudbe na področju prostočasnega prometa ter izdelava optimalne zasnove – vključno s trženjem – za prizadete regije. Vse informacije so objavljene na naslednjih straneh:

http://deutsch.cipra.org/akademie/Programme/Programm_2002/programm_projekt.htm

Popravek:

V 19. številki smo poročali o Alpski konvenciji. Vendar pa Slovenija protokola o prometu in protokola o reševanju sporov ni ratificirala, kot smo napisali pomotoma, temveč ju je podpisala.

Prireditve

Razstava **Gotika v Alpah (1350-1450)**. Slikarstvo in kiparstvo. 20.07.-20.10.2002. Razstava je na ogled v gradu Castello del Buonconsiglio in muzeju Museo Diocesano Tridentino v Trentu (Italija). Več informacij na spletni strani: <http://www.buonconsiglio.it/Gotico/start.htm> (it./nem./ang.).

Kongres **Prihodnost gorskih športov**. 6.- 8. september 2002, Innsbruck (Avstrija). Etične in stilistične vrednote gorskih športov. V organizaciji avstrijskega in nemškega planinskega društva ter Zvezne dežele Tirolske, sodeluje UIAA. Nadaljnje informacije: <http://www.mountainfuture.at> (nem./ang.).

Gornjeavstrijski okoljski kongres 2002. Voda - življenjski prostor, živila, gospodarski dejavnik. 4.-6. september 2002, Bad Ischl (Avstrija). Nadaljnje informacije: <http://www.ooe.gv.at/veranstaltung/> (nem.).